

Norges
Rederiforbund
Norwegian
Shipowners'
Association

Til

Arbeids- og sosialministeren
Næringsministeren
Fiskeri- og sjømatministeren
Parlamentariske ledere på Stortinget
Arbeids- og sosialkomiteen
Næringskomiteen

Vår dato: 16.03.2021

Deres dato:

Vår referanse:

Deres referanse:

Arbeids- og sosialkomiteens innstilling av Prop. 68 L (2020-2021)

Tirsdag 9. mars 2021 avga flertallet i Stortingets Arbeids- og sosialkomite en innstilling som innfører arbeidsmiljøloven for sjøfolk. Dette innebærer at flertallet går lengre i reguleringen enn det opprinnelige forslaget fra regjeringen, som var knyttet til selve dykkeroperasjonen, og er et brudd på det grunnleggende prinsipp om at sjøfolk skal reguleres gjennom det maritime regelverket.

Underskrivende organisasjoner er særlig bekymret for følgende konsekvenser av forslagene;

- Brudd på de folkerettslige forpliktelser som Norge har påtatt seg og uklarhet om det maritime regelverk.
- Svekkelse av den totale sikkerheten for skip og mannskap.
- Svekkelse av dykkerberedskap langs kysten.

Organisasjonene vil påpeke at lovforslaget bryter med folkerettslige forpliktelser Norge er bundet av gjennom ILOs Maritime Labour Convention, MLC. Konvensjonen oppstiller rettigheter som gjelder alle som har sitt arbeid om bord på skip og er gjennomført i bla. skipsarbeidsloven. Arbeidsmiljøloven er derimot ikke tilpasset konvensjonen.

Arbeidsmiljøloven er et lovverk som ikke er tilpasset sjøfarten. Vi vil understreke at skipsarbeidsloven på en fullverdig måte ivaretar alle ansatte ombord på skip. Til forskjell fra arbeidsmiljøloven er den imidlertid tilpasset sjøfarten. Derfor må denne loven også fremover være felles lovverk for sjøfarten og for alle ansatte ombord på skip, inkludert sjøfolk som dykker innaskjærs. Regelverket for dykking er likt i sjøfartsregelverket og i arbeidsmiljøloven. Regelverket ble harmonisert etter oppdrag fra Arbeids- og sosialkomiteen og Nærings- og fiskeridepartementet i 2019.

Det fremstår for oss som et alvorlig angrep på rammebetingelsen for norsk sjøfart hvis denne lovendringen vedtas uten nærmere konsekvensvurderinger. Dersom det skulle være mangler i sjøfartslovene sett i fht dykkeraktivitet, så må dette korrigeres ved å innføre nødvendige tillegg til sjøfartslovene og ikke innføre arbeidsmiljøloven for dykkeroperasjoner som resulterer i at man i samme sjøfartsnæring har to vernelover.

Underskrivende organisasjoner er dypt bekymret over at Stortinget med dette er i ferd med å undergrave helt sentrale rammevilkår for sjøfarten. Ved å hevde at sikkerhetsbestemmelser "*er best og mest helhetlig regulert i arbeidsmiljøloven*" sår man tvil om det norske flaggstatsregelverket som sådan og dets evne til å ivareta HMS-aspektet ved arbeidsoperasjoner på skip.

Forslaget om å legge deler av sjøfarten under arbeidsmiljøloven vil om det blir vedtatt kunne medføre endringsoppsigelser og oppsigelser av sjøfolk som er tilknyttet dykkertjenester ombord. Dykkere vil da trolig skilles ut i egne landbaserte selskap. Dette vil svekke dykkerberedskapen ved at tilgangen til dykkere blir redusert langs kysten. Det vil også kunne svekke rammevilkårene for sjøfarten på generelt grunnlag. Dette uten at det er gjennomført konsekvensvurderinger eller gode prosesser med næringen og arbeidstakerorganisasjonene i forkant av at regjeringen la frem sin tilråding.

Verken proposisjonen eller komiteens innstilling inneholder drøftelser av de alvorlige bemanningsmessige og operasjonelle konsekvenser en slik lovendring vil medføre. Lovforslaget er prematurt, da det ikke sies noe om behov for endringer i andre lover – hovedsakelig skipsarbeids- og skipssikkerhetsloven og underliggende forskrifter. Etter vår oppfatning er for eksempel hviletidsbestemmelsene i skipssikkerhetsloven «lex specialis» for de til sjøs. Skipssikkerhetsloven § 2 angir et vidt virkeområde - loven får anvendelse «for norske og utenlandske skip». Konflikten mellom disse to lovers organisering av driften og hviletid er ikke utredet.

Sjøfarten har på grunn av sin særegenhet egne lover og et eget direktorat og tilsynsorgan. Dette er noe som lovgiver etter grundige prosesser har besluttet. Spørsmålet om skipsarbeidslovens virkeområde har vært grundig vurdert også i rettsvesenet: "*Skal virksomheten komme inn under sjøfartsbegrepet, må personer som utfører dykkerarbeidet, ha en særskilt tilknytning til skipet, f.eks. tilhøre skipets mannskap.*" (jf. Rt. 2007 s. 1458).

Høyesterett underbygger her de grunnleggende prinsipper for skillet mellom arbeidsmiljøloven og sjøfartsloverket.

For å sikre at ikke Stortinget fatter et vedtak som strider mot de folkerettslige forpliktelser som Norge har påtatt seg og setter den totale sikkerheten for skip og mannskap i fare, skaper usikkerhet rundt arbeidsplasser til sjøs, samt bygger ned tilgangen til dykkertjenester langs kysten, anmoder vi om at behandlingen av saken i Stortinget stanses og at saken returneres til regjeringen, og at denne blir bedt om å gjøre en bred konsekvensvurdering i tråd med forvaltningsloven og utredningsinstruksen. Nærings- og fiskeridepartementet og næringsministeren som sjøfartsminister må involveres i arbeidet før Stortinget får saken til ny behandling.

Dette behovet underbygges i flertallets innstilling: "*Flertallet mener regjeringen må komme tilbake til Stortinget med en redegjørelse om arbeidsmiljølovens virkeområde for yrkesdykking, samt Arbeidstilsynets oppfølging av lovendringen. Dette for å sikre at Stortinget kan drøfte nærmere det krevende skillet mellom skipsarbeidsloven/skipssikkerhetsloven kontra arbeidsmiljøloven for de yrkesdykkere som også er mannskap om bord på skip.*"

Teksten bærer preg av at komiteen er usikker på lovendringens konsekvenser, og underbygger at saken ikke er tilstrekkelig utredet. Som et minimum må denne prosessen sluttføres før ikrafttredelse av lovendringen.

Vennlig hilsen

Norsk Sjøoffisersforbund

Hans Sande
Adm. dir.

Norsk Sjømannsforbund

Johnny Hansen
Forbundsleder

Det norsk maskinistforbund

Hege-Merethe Bengtsson
Adm. dir.

NHO

Gjermund Løyning
Direktør Politikk og samfunnskontakt

Norges Rederiforbund

Harald Solberg
Adm. dir.

Sjømat Norge

Geir Ove Ystmark
Adm. dir.

Kystrederiene

Tor Arne Borge
Adm. dir.

NHO Sjøfart

Frode Sund
Adm. dir.